

OK KATEKISMUS, JOHD.

(päivitelty 13.6.2023)

O OPETUKSET <https://gen.fi/o.html>

OK KATEKISMUS <https://gen.fi/ok.html>

OK JOHDANTO JA KYMMENEN KÄSKYÄ https://gen.fi/ok-000_097.html

OK Katekismus, johd.
https://gen.fi/ok-001_006.html

SISÄLLYSLUETTELO (luonnos)

- 0. Tallenteet ja dokumentteja
 - 1. Mikä on katekismus? (s. 7)
 - 2. Kuka kirjoitti Vähän katekismuksemme? (s. 7)
 - 3. Mitä hän käsittelee tässä kirjassa? (s. 7–8)
 - 4. Mistä kirjasta Martti Lutherin oppi on peräisin? (s. 8)
 - 5. Mikä Raamattu on? (s. 8–13)
 - 5.1 Nimet ja nimitykset (s. 9)
 - 5.2 Kielet (s. 9–10)
 - 5.3 Jaottelu (s. 10)
 - 5.4 Raamatun olemus (s. 10–12)
 - 5.5 Raamatun tarkoitus (s. 12)
 - 5.6 Raamatun ominaisuudet (s. 12–13)
 - 5.7 Raamatun käyttö (s. 13)
 - 5.7.1 Lukea Raamattua
 - 5.7.2 Kuulla ja noudattaa Raamattua
 - 5.7.3 Mietiskellä Raamattua
 - 5.7.4 Puhua ja laulaa Raamattua
 - 5.7.5 Käyttää Raamattua eri tarkoituksiin
 - 5.7.5.1 Opetukseksi
 - 5.7.5.2 Nuhteeksi
 - 5.7.5.3 Ojennukseksi
 - 5.7.5.4 Kasvatukseksi vanhurskaudessa
 - 5.7.5.5 Lohdutukseksi ahdistuksessa
 - 6. Mitkä ovat tärkeimmät kristityille opettavat asiat? (s. 13)

0. TALLENTEET JA DOKUMENTTEJA

Katekismusvartti 2, Johdanto 1–4, 13.8.2017 (0.17)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/p5uspmg5cmur/>

Youtube-video: <https://youtu.be/tOgiXd11sOM>

Tekstitiedosto: https://gen.fi/ok-001_006.html

Katekismusvartti 3, Johdanto 5, 21.8.2017 (0.18)

AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/p62mlv4t5y44/>

Youtube-video: <https://youtu.be/Qh17WywaCNc>

Tekstitiedosto: https://gen.fi/ok-001_006.html

Katekismusvartti 4, Johdanto 5, 3.9.2017 (0.21)
AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/pk42grm0h8dn/>
Youtube-video: <https://youtu.be/tqtqCTZIo2c>
Tekstiedosto: https://gen.fi/ok-001_006.html

Katekismusvartti 5, Johdanto 5–6, 10.9.2017 (0.17)
AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/pljgf2fo1a29/>
Youtube-video: <https://youtu.be/OwCe9sNQVNE>
Tekstiedosto: https://gen.fi/ok-001_006.html

Heprean helmi 3, Biblia, rajan asettaminen 1/2, 10.12.2017 (0.24)
AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/p4i539ew5yb0/>
Youtube-video: https://youtu.be/7_0pDh-cUDA
Tekstiedosto: <https://www.gen.fi/h7-gbl.html>

Heprean helmi 4, Biblia, rajan asettaminen 2/2, 10.12.2017 (0.26)
AC-tallenne: <https://gen.adobeconnect.com/ptwsdgs1rqma/>
Youtube-video: <https://youtu.be/efOI7XD91R0>
Tekstiedosto: <https://www.gen.fi/h7-gbl.html>

H2 גבל gaval (5/262) rajoittua (juuri)
<https://gen.fi/h2-gbl.html>

Koehler, Edward W. A.: Katekismusselitys. Suomen Luther-säätiö 2004
<http://www.luterilainen.net/category/opetukset/1kirkonusko/katekismusselitys/>

1. MIKÄ ON KATEKISMUS? (s. 7)

Se on opetuskirja, joka koostuu kysymyksistä ja vastauksista.

2. KUKA KIRJOITTI VÄHÄN KATEKISMUKSEMME? (s. 7)

Pyhän Raamatun tohtori Martti Luther kirjoitti Vähän katekismuksen. Se julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1529. Luther syntyi 10.11.1483 ja kuoli 18.2.1546.

3. MITÄ HÄN KÄSITTELEE TÄSSÄ KIRJASSA? (s. 7–8)

Kristillisen uskon pääkohtia.

(raamattuviite 1)

2. Halatkaa niin kuin vastasyntyneet lapset sanan väärentämätöntä maitoa, että te sen kautta kasvaisitte pelastukseen. (1. Piet. 2:2)

Tämä teksti opettaa meitä, että niin kuin vastasyntyneitä lapsia ruokitaan yksinkertaisella ruualla: maidolla, samoin lapsille ja vastakääntyneille opetetaan ensiksi kristillisen uskon alkeis- ja pääkohdat, "sanan väärentämätöntä maitoa". Niin kuin lapset kasvavat maidon kautta, samoin nuoret kristityt "kasvavat" tiedossa ja uskossa tällaisen opetuksen kautta siihen asti kunnes he pystyvät ymmärtämään sanan opetuksen vaikeampia kohtia. Niin kuin lapset haluavat saada maitoa, samoin nuorten kristittyjen tulee haluta kristinuskon pääopinkohtien oppimista.

4. MISTÄ KIRJASTA MARTTI LUTHERIN OPPI ON PERÄISIN? (s. 8)

Pyhistä kirjoituksista eli Raamatusta.

Luther ei keksinyt tätä oppia eikä liioin ottanut sitä ihmisten kirjoittamista kirjoista, kuten kirkkoisien tai kirkolliskokousten teksteistä, vaan Raamatusta. Raamatunkohtiin viitataan tässä kirjassa sen tähden, että ne todistavat, että katekismuksemme opetukset ovat täysin yhtäpitäviä Jumalan sanan kanssa.

5. MIKÄ RAAMATTU ON? (s. 8–13)

Se on Jumalan sana, jonka ovat kirjoittaneet Vanhan testamentin pyhät profeetat ja Uuden testamentin apostolit ja evankelistat Pyhän Hengen inspiroimina tehdäkseen meidät viisaiksi, niin että pelastumme uskon kautta Kristukseen Jeesukseen.

(raamattuviite 2)

21. Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta. (2. Piet. 1:21)

(raamattuviite 3)

15. Jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

16. Jokainen kirjoitus on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, ja on hyödyllinen opetuksiksi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,

17. että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut. (2Tim03_15, 2Tim03_16, 2Tim03_17 JM)

(raamattuviite 4)

13. Siitä me myös puhumme, emme inhimillisen viisauden opettamalla

sanoilla, vaan Hengen opettamalla, selittäen hengelliset hengellisesti.
(1. Kor. 2:13)

(raamattuviite 5)

39. Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta. (Joh. 5:39)

(raamattuviite 6)

28. Autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat.
(Luuk. 11:28)

5.1 NIMET JA NIMITYKSET (s. 9)

Raamattu-sana on peräisin kreikan kielestä: "ta hieraa grammata, Pyhät kirjoitukset".

Biblia, joka on myös vanhan suomenkielisen raamatunkäännöksen nimenä, on sekin kreikasta johdettu sana.

Kantasanana on "biblion, kirjanen, kirja, kirjakäärö, kirjoitus", jonka monikko-muoto on "biblia, kirjakääröt, kirjat, kirjoitusten kokoelma".

H2 גבל gaval (5/262) rajoittua (juuri)
<https://gen.fi/h2-gbl.html>

Raamattu on (se) Kirja eli "Kirja isolla K:lla". Kyseessä on siis kaikista tärkein ja merkittävin kirja, Kirjojen kirja.

Pyhät kirjoitukset. "Kirjoitukset", koska ne on jo alun perin kirjoitettu. "Pyhät", koska Pyhä Henki inspiroi ne, ja koska niiden kirjoittajina olivat "pyhät ihmiset", jotka tekivät meille tietäviksi pyhät asiat, Jumalan opetukset.

5.2 KIELET (s. 9–10)

Vanhan testamentin kirjat on alun perin kirjoitettu heprean kielellä ja jotkut sen osat aramean kielellä. Uuden testamentin kirjat on kirjoitettu hellenistisen aikakauden kreikaksi.

Näistä kielistä Luther käänsi Raamatun mestarillisesti saksaksi vuosina 1522–1534. Ensimmäinen suomenkielinen Uusi testamentti ilmestyi vuonna 1548 Mikael Agricolan kääntämänä. Koko Raamattu ilmestyi suomeksi ensi kerran

vuonna 1642. Biblia-niminen vanha käännös (1776/1878) on varsin pitkälle tämän ensimmäisen käännöksen mukainen.

Vähintään yksi raamatunkirja on käännetty jo yli kahdelle tuhannelle kielelle. Käännösprojekteja on käynnissä eri puolilla maailmaa. Hepreankielinen aamen-sana yhdistää kaikki nämä käännökset: Sitä ei ole tiettävästi koskaan käännetty kohdekielelle, vaan aina jätetty heprealaiseen muotoon.

5.3 JAOTTELU (s. 10)

Raamattu jaetaan Vanhaan ja Uuteen testamenttiin, joihin kuuluu yhteensä 66 kirjaa. Vanha testamentti (39 kirjaa) sisältää kaikki ne ohjeelliset eli kanoniset kirjat, jotka on kirjoitettu ennen Kristusta (~1400–300 eKr.), Uusi testamentti (27 kirjaa) puolestaan ne, jotka on kirjoitettu Kristuksen jälkeen (~50–90 jKr.).

Kumpikin testamentti jakaantuu kirjoihin, jotka on yleensä nimetty Jumalan in-spiroimina toimineiden kirjoittajiensa mukaan. Nämä kirjat on myöhemmin jaoteltu lukuihin ja edelleen jakeisiin. Raamatun käytön helpottamiseksi kannattaa opetella siinä olevien kirjojen nimet ja harjoitella viitteinä annettujen tekstikoh-tien hakemista Raamatusta.

5.4 RAAMATUN OLEMUS (s. 10–11)

Vaikka monet ihmiset (profeetat, evankelistat ja apostolit) ovat olleet osaltaan kirjoittamassa Raamattua, Raamatulla on varsinaisesti vain yksi tekijä, nimittäin Jumala itse.

Raamattuviite 3 (2. Tim. 3:15–17) opettaa, että Raamattu "on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta". Jumalan Henki vaikutti sen, milloin pyhät miehet kirjoittivat. Sillä ainoastaan silloin, kun ja niin kauan kuin nämä olivat Pyhän Hengen vaikutuksen ja johdatuksen alaisina, he puhuivat tai kirjoittivat Jumalan omaa sanaa. Pyhä Henki kertoi heille myös sen, mitä kirjoittaa.

Monet heille entuudestaan tuntemattomat asiat he oppivat suorasta ilmoituksesta. Joitakin asioita he oppivat toisilta ihmisiltä tai omista havainnoistaan ja kokemuksistaan, mutta kaikissa tapauksissa juuri Pyhä Henki antoi heille ne ideat, ne ajatukset ja sen sisällön, mikä heidän oli kirjoitettava. Pyhä Henki kertoi heille myös sen, miten kirjoittaa, antaen heille juuri oikeat sanat (ja kirjaimet!), joilla ilmaista ajatuksensa. Jokainen kirjoittaja käytti omaa sanavarastoaan ja säilytti oman tyyliinsä.

Pyhä Henki kuitenkin vaikutti ja ohjasi kaikkia kirjoittajia siten, että jokainen sana, lause ja ilmaisu, jonka he kirjoittivat, on Jumalan oma sana, lause ja ilmaisu. Tätä kutsutaan sanainspiraatioksi. [JM: Kirjaininspiraatio!]

Raamattuviite 4 (1. Kor. 2:13) osoittaa, että apostolien käsittelemät aiheet ja heidän antamansa opetukset ilmaistaan, ei inhimillisen viisauden sanoilla, vaan Pyhän Hengen apostoleille opettamalla sanoilla ja termeillä. Tällä tavoin apostolit toimivat "selittäen hengelliset hengellisesti" eli yhdistäen ja yhteen sovittaen hengelliset opetukset hengellisten sanojen kanssa ilmaisten näin Hengen opetukset Hengen sanoilla. Inspiraatio käy hyvin selväksi helluntai-ihmeen yhteydessä, kun opetuslapset, Pyhän Hengen vaikutuksesta, puhuivat, "mitä Henki heille puhuttavaksi antoi" (Apt02_04).

Raamattuviitteessä 3 sanotaan, että jokainen pyhä kirjoitus on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta. Biblia: "kaikkalainen kirjoitus on Jumalalta annettu".

Inspiraatio-sana liittyy tähän tekstiin: "Raamattu on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta" voitaisiin kääntää "koko Raamattu on Jumalan (ulos)henkäyttämä". Jumala on siis "ulos henkäyttänyt", "henkäissyt tai "henkeyttänyt" Raamatun.

Latinaksi tämä ilmaistaan verbillä *inspiro* [inspīrō], sananmukaisesti "puhaltaa sisään". Näin ilmaistaan, että se Henki, joka on lähtöisin Jumalasta, on antanut meille Raamatun kirjoitukset. Hän on täyttänyt ne ja asuu niissä pysyvästi.

Paavali viittaa tässä kohdin Vanhaan testamenttiin, mutta raamattuviitteestä 4 näemme, että tämä sama pätee myös Uuden testamentin kirjoituksiin. Sana "jokainen" ei sisällä apokryfisiä kirjoituksia vaan ainoastaan kanoniset kirjat.

Siten Raamattu ei ainoastaan sisällä Jumalan sanaa, vaan se on Jumalan sana kauttaaltaan. Raamatunkäännökset eivät ole inspiroituja eli ne eivät ole täydellisen tarkkoja. Samoin eivät täydellisiä ole myöskään kopioidut käsikirjoitukset, joissa on pieniä jäljennysvirheitä. Vain alkuperäinen käsikirjoitus on täydessä merkityksessä inspiroitu. Silti se, mikä käsikirjoituskopioissa ja käännöksissä on tarkasti alkuperäisen tekstin mukaista, on tietysti myös sen inspiraation mukais-ta.

Raamattu on totta eikä sisällä mitään virheitä, myyttejä tai vanhentuneita ajatuksia (raamattuviitteet 175, 368 ja 438; Joh. 10:35). Se on riittävän selkeä lapsenkin ymmärrettäväksi. Se on täydellinen: kaikkeen riittävä, niin että pystyy toteuttamaan tarkoituksensa. Sen tähden meillä ei ole tarvetta traditiolle tai uusille ilmoituksille.

5.5 RAAMATUN TARKOITUS (s. 12)

5.6 RAAMATUN OMINAISUUDET (s. 12–13)

5.7 RAAMATUN KÄYTTÖ (s. 13)

Meidän todellakin tulisi käyttää uutterasti Raamattua.

5.7.1 LUKEA RAAMATTUA

39. Te tutkitte kirjoituksia, sillä teillä on mielestänne niissä iankaikkinen elämä, ja ne juuri todistavat minusta. (Joh. 5:39)

5.7.2 KUULLA JA NOUDATTA A RAAMATTUA

28. Autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat. (Luuk. 11:28)

5.7.3 MIETISKELLÄ RAAMATTUA

6. Nämä sanat, jotka minä tänä päivänä sinulle annan, painukoot sydämeesi.

7. Teroita niitä lastesi mieleen. (5. Moos. 6:6–7)

19. Mutta Maria kätki kaikki nämä sanat ja tutkisteli niitä sydämesänsä. (Luuk. 2:19)

5.7.4 PUHUA JA LAULAA RAAMATTUA

16. Runsaasti asukoon teissä Kristuksen sana: Opettakaa ja neuvokaa toinen toistanne kaikessa viisaudessa, psalmeilla, kiitosvirsillä ja hengellisillä lauluilla, veisaten kiitollisesti Jumalalle sydämässänne. (Kol. 3:16)

5.7.5 KÄYTTÄÄ RAAMATTUA ERI TARKOITUKSIIN

15. Jo lapsuudestasi saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa.

16. Jokainen kirjoitus on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, ja on hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa,

17. että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut. (2. Tim. 3:15–17 JM)

5.7.5.1 OPETUKSEKSI

Opetukseksi, sillä Raamatusta meidän on opittava, mitä Jumala haluaa meidän uskovan.

5.7.5.2 NUHTEEKSI

Nuhteeksi, sillä Raamatun perustella meidän on osoitettava väärä opetus vääräksi eli "kumottava vastaan sanojen väitteet". (Tit. 1:9)

5.7.5.3 OJENNUKSEKSI

Ojennukseksi, sillä Raamattu osoittaa meille virheemme ja syntimme, jotka on anteeksi pyydyttävä, anteeksi uskottava ja korjattava.

5.7.5.4 KASVATUKSEKSI VANHURSKAUDESSA

Kasvatukseksi vanhurskaudessa, sillä se ei ainoastaan opeta sitä, mikä on oikein Jumalan silmissä, vaan myös opastaa ja kouluttaa meitä tekemään sen, mitä Jumala vaatii, jotta kristitty olisi "täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut".

5.7.5.5 LOHDUTUKSEKSI AHDISTUKSESSA

Raamattu myös lohduttaa meitä ahdistuksessa.

4. Sillä kaikki, mikä ennen on kirjoitettu, on kirjoitettu meille opiksi, että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toi-

vo. (Room. 15:4)

16. Sinun sanasi tulivat, ja minä söin ne, ja sinun sanasi olivat minulle riemu ja minun sydämeni ilo; sillä minä olen otettu sinun nimiisi, Herra, Jumala Sebaot. (Jer. 15:16)

6. MITKÄ OVAT TÄRKEIMMÄT KRISTITYILLE OPETETTAVAT ASIAT? (s. 13)

- 1. Kymmenen käskyä
- 2. Uskontunnustus
- 3. Isä meidän -rukous eli Herran rukous
- 4. Pyhän kasteen sakramentti
- 5. Avaintenvalta ja rippi
- 6. Alttarin sakramentti eli pyhä ehtoollinen